

Handläggare
Noor Mousawi
Telefon: 08-508 33 974

Till
Utbildningsnämnden
2019-08-29

Yttrande till Datainspektionen i tillsynsärende

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att anta utbildningsförvaltningens yttrande såsom sitt eget.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsdirektören delegation att yttra sig på utbildningsnämndens vägnar vid eventuell ytterligare kommunikation i tillsynsärendet.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Niclas Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har den 23 november 2018 samt den 27 mars 2019 anmält personuppgiftsincidenter till Datainspektionen avseende obehörig åtkomst av elevuppgifter. Datainspektionen har beslutat att granska behörighetsstyrningen för åtkomsten till personuppgifter inom ramen för skolpliktsbevakningen samt barn- och elevregistret hos utbildningsnämnden i Stockholm stad. Utbildningsförvaltningen har besvarat Datainspektionens frågor och bedömer att behörighetshanteringen är ett område som har utrymme för förbättringar. I april 2019 genomfördes en risk- och konsekvensanalys av BER som synliggjorde ett antal risker som utbildningsförvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret behöver och kommer att åtgärda samt bevaka i det fortlöpande förvaltningsarbetet. Arbetet med en riskåtgärdande handlingsplan för att minimera risken för incidenter har påbörjats. Det finns även ett övergripande och pågående arbete som syftar till att rekommendera vilka behörigheter som varje användartyp/befattning bör ha för att administrationen ska ske på ett mer säkert, effektivt och användarvänligt sätt vad gäller samtliga digitala tjänster.

Bakgrund

Den 23 november 2018 fattade utbildningsdirektören beslut om att anmäla en personuppgiftsincident då det framkommit att skolpersonal som är behörig att se och hantera skolpliktsbevakning kunde se information om samtliga sekretessmarkerade barn som saknade skolplacering men var aktuella för att studera inom grundskolan. Detta oavsett om dessa barn var boende inom skolans skolpliktsområde eller inte då systemet saknade uppgift om barnets boendeområde. Förvaltningen bedömde att leverantören, trots kunskap om att en stor del av användargruppen som nyttjar funktionen enbart ska ha behörighet att se barn inom sitt skolpliktsområde, utvecklat så att de kan se samtliga sekretessmarkerade barn i skolpliktig ålder som saknar skolplacering. Vid upptäckt den 5 oktober 2018 var det inte verifierat om användare såg personer dessa inte var behöriga att se. Först den 5 november 2018 kunde man verifiera att användare såg mer information än de ska vara behöriga att se. Då eskalerades ärendet och leverantören arbetade snabbt fram en rättning. Bristerna åtgärdades den 9 november 2018.

Den 27 mars 2019 fattade utbildningsdirektören beslut om att anmäla en personuppgiftsincident då förvaltningen upptäckte att för roller i Barn- och elevregistret för förskolan, som har tillgång till funktionen interkommunala avtal men som ännu inte används i förskolorna, visas även uppgifter om elever i andra skolformer och tvärtom. Personal som arbetar med förskolan på stadsdelsnämnderna kunde därmed söka fram personuppgifter som rörde barn på fritidshem och fritidsklubb. För att lösa problemet kortsiktigt har det gjorts en begränsning av vad behörighetsrollen på stadsdelsnämnderna kan se. Arbetet med långsiktigt och ändamålsenlig lösning pågår.

Ärendet

Datainspektionen har inlett ett tillsynsärende och begärt att utbildningsnämnden i egenskap av personuppgiftsansvarig ska yttra sig om nämndens behörighetsstyrning. Datainspektionen har även begärt att nämnden ska yttra sig om personuppgiftsincidenterna som anmälts till Datainspektionen i november 2018 och mars 2019. Datainspektionens tillsyn avser att klargöra vilka personuppgifter som hanteras i de aktuella modulerna, hur skolpersonalen tilldelas behörigheter och om det finns rutiner och instruktioner för hur skolpersonalen får använda sina behörigheter.

Utbildningsförvaltningen har besvarat Datainspektionens frågor (bilaga 1).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samråd med avdelningen för ekonomi och styrning samt dataskyddsombudet. Vidare har samverkan skett med stadsledningskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den 8 april 2019 genomfördes en risk- och konsekvensanalys av Barn- och elevregistret för att kartlägga hot och risker samt upprätthålla ett starkt skydd för informationssäkerhet. Arbetet med en riskåtgärdande handlingsplan för att minimera risken för incidenter har påbörjats. Arbetet kommer att bedrivas av kommunstyrelsen och utbildningsnämnden i samråd med representanterna i Skolplattformens styrgrupp.

Utbildningsförvaltningen kommer utarbeta nya rutiner samt tydliggöra befintliga rutiner. Förvaltningen ser även behovet av återkommande uppföljning av vilka som har behörighet till systemet samt vilken behörighet de har för att säkerställa att rätt personer har rätt behörigheter fortlöpande. Arbetet med handlingsplanen fortlöper under hösten och beräknas vara färdigställt i slutet av november 2019.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att anta utbildningsförvaltningens yttrande såsom sitt eget och ge utbildningsdirektören delegation att yttra sig på utbildningsnämndens vägnar vid eventuell ytterligare kommunikation i tillsynsärendet. Därtill föreslås att beslutet justeras omedelbart med anledning av svarstiden på yttrandet.

Bilagor

1. Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande
2. Datainspektionens begäran om yttrande
3. Behörighetsroller i BER